

TRUSTY V REKODIFIKACI SOUKROMÉHO PRÁVA

2. 10. 2013 / Ivan Houfek

Rekodifikace soukromého práva(I) (dále jen „nový občanský zákoník“) zavádí zvláštní úpravu správy cizího majetku(II) a speciální institut svěřenského fondu. Inspirativním zdrojem normativní úpravy svěřenského fondu byla především právní úprava anglo-saského právního institutu trustu, tak, jak je normativně upraven ve Skotsku a Quebecu. Zda nový občanský zákoník inkorporuje trusty do českého právního řádu, je možné posoudit pouze s ohledem pochopení tohoto specificky anglo-saského právního institutu a jeho inkorporace ve státech s kontinentální nebo smíšenou právní kulturou.

Trusty

Institut trustu nevznikl legislativní činností zákonodárce, ale je výsledkem rozsáhlé judikatury soudů právního systému common law, nadále však podléhá dynamickému judikatornímu, ale i legislativnímu vývoji[3]. Z těchto důvodů neexistuje jednotná akademická ani legální definice trustů, přičemž jako jakési shrnutí základních rysů je obvykle citováno[4] Underhillovo pojetí: „Trust je ekvitní obligace zavazující osobu k nakládání s majetkem ve prospěch někoho jiného[5]“. Na tomto místě je vhodné předestřít, že právní systém common law se skládá ze subsystému common law a ze subsystému práva ekvitního, přičemž v případě jejich vzájemného rozporu má právní subsystém ekvitního práva aplikační přednost[6].

Právní systém common law tedy upravuje institut vlastnictví v rámci obou subsystémů. Odlišné postavení vlastníka v subsystému common law v interakci s právním postavením vlastníka téže majetkové hodnoty podle ekvitního práva je základním rysem trustu [7], přičemž rozdílnost vlastníků dle jednotlivých subsystémů se vzájemně nevylučuje. Z hlediska kontinentálního právního systému lze s jistou mírou nepřesnosti tento režim připodobnit rozdělení modalit vlastnického práva (např. práva věc držet a práva brát z věci plody a užitky). S ohledem na aplikační přednost ekvitního práva bývá vlastnické právo dle subsystému common law označováno za formální vlastnictví. **Trust zásadně[8] vzniká na základě právní dispozice s majetkem[9] zakladatele trustu[10], který převádí formální (common law) vlastnictví na vykonavatele trustu[11], aby jej spravoval a držel ve prospěch oprávněného (ekvitního vlastníka)[12], kterým však může být výlučně nebo s dalšími též zakladatel.**

Trusty v kontinentálních a smíšených právních kulturách

Specifické rysy institutů právního systému common law, zejména odlišné pojetí duálního vlastnického práva, přivádí řadu autorů ke skeptickému závěru, že trusty není možné inkorporovat do kontinentální právní kultury, nýbrž mohou být pouze inspirativním zdrojem, který je východiskem institutu s rysy trustů (quasi trust)[13]. Existují však i akademické názory, že institut trustu může být inkorporován do právního systému kontinentálního (či smíšeného) právního systému za předpokladu, že dojde k převodu majetku na vykonavatele (správce), tento majetek je oddělen od ostatního majetku, zakladatel (svěřitel) nemá nad majetkem kontrolu, je vymezen okruh oprávněných nebo účelů správy majetku, vykonavatel (správce) má v souvislosti se správou majetku zvláštní povinnosti vyplývající z důvěrného vztahu[14].

Trusty v novém občanském zákoníku

Podle nového občanského zákoníku „svěřenský fond se vytváří vyčleněním majetku z vlastnictví zakladatele tak, že ten svěří správci majetek k určitému účelu smlouvou nebo pořízením pro případ smrti a svěřenský správce se zaváže tento majetek držet a spravovat[15]“. Měl-li zákonodárce v úmyslu zavést do české právní úpravy svěřenský fond jako inkorporaci trustu, potom s ohledem na podmínky jeho vzniku by se jednalo pouze o inkorporaci explicitních trustů. Možnost vzniku trustu na základě domněnky o vůli zakladatele (domněnečné trusty) nebo dokonce na základě právní fikce (vykonstruované trusty) legální definice vylučuje, tedy se jedná o inkorporaci částečnou[16]. V rekodifikaci byly dále zcela opomenuty unit trusty, které nacházejí své uplatnění v oblasti kolektivního investování.

Inkorporace trustů v kontinentálních a smíšených právních kulturách naráží především na problém absence děleného (formálního a ekvitního) vlastnictví. Existuje typově několik alternativ, jak se s tímto problémem jednotlivé právní řády vypořádávají a jaká osoba je z hlediska práva považována za vlastníka věci. Nejtypičtější je jako vlastník označován vykonavatel, jak je tomu např. ve francouzské[17], lichtenštejnské nebo skotské úpravě, dle které takovýto majetek tvoří samostatné a oddělené vlastnictví od jiného majetku vykonavatele (samostatný fond). Protipólem jsou pak např. úpravy Jihoafrické republiky[18] nebo Louisiany, dle kterých je za vlastníka označován oprávněný, neboť k němu výsledně směřuje užitek z věci. Italská úprava neinkorporuje trust přímo do národní právní úpravy, ale umožňuje jeho založení podle cizího práva[19]. Quebecká úprava[20] novátorsky určuje za vlastníka přímo trust, ačkoli ten nemá právní subjektivitu.

Česká úprava se po vzoru quebecké vyhýbá problému inkorporace děleného vlastnictví (formálního a ekvitního). Namísto toho, aby nový občanský zákoník upravil souběh odlišných kvalit vlastnického práva dvou stran k témuž předmětu vlastnického práva [21], vytváří samostatně stojící majetek, tedy quasi právní osobu [22]. **Majetek ve svěřenském fondu totiž není ani vlastnictvím správce, ani vlastnictvím zakladatele, ani vlastnictvím osoby, které má být ze svěřenského fondu plněno [23], tedy se jedná o věc [24] ničí.**

Podle nového občanského zákoníku [25] si každý může přivlastnit věc, která nikomu nepatří, nebrání-li tomu zákon nebo právo jiného na přivlastnění věci. Vyloučení přivlastnění majetku trustu třetí osobou není explicitně upraveno, lze však pro něj argumentovat jednak teleologickým výkladem úpravy svěřenského fondu, a jednak právy vykonavatele a obmyšleného. Nelze však zcela vyloučit možnost, že pasivita vykonavatele povede k domněnce opuštění majetku tvořícího svěřenský fond. S ohledem na formální požadavky na statut svěřenského fondu tak vzniká jakási forma nadace [26] bez právní subjektivity, tedy hybrid, který není ani nadací, ani trustem.

Potenciální právní dopady této koncepce doposud nejsou řešeny, mj. proto, že absentuje úprava souvisejících právních předpisů. Není tak zcela zřejmé, kdo např. bude poplatníkem daně z převodu nemovitosti, která bude tvořit svěřenský fond a bude tedy ničí, kromě daňových aspektů jsou to však i aspekty insolvenčního práva a práva sociálního zabezpečení, pro které bude významné určení vlastníka konkrétního majetku. Z ryze soukromoprávního hlediska lze pak poukázat na nevyřešený dopad na odpovědnost [27] v souvislosti s věcí ničí, zejména v případech způsobení škody přesahující její hodnotu. Jeví se totiž, že právní koncept věci ničí může umožnit zásadní omezení odpovědnosti, a tedy i obcházení zásady „vlastnictví zavazuje [ppc:28 *]“.

Ambivalentní úprava nového občanského zákoníku jednak zmiňuje pojem svěřenský fond, a jednak majetek svěřenského fondu, aniž by poskytovala interpretační vodítka k určení jejich rozdílu. **Autor se domnívá, že je nutno vyjít z předpokladu [29], že svěřenský fond je věcí hromadnou, obdobně jako je dosud užívaný termín podnik v obchodním zákoníku [30].** Svěřenský fond tedy není právní osobou, nemůže nabývat majetek, nýbrž ten se může stát pouze jeho součástí.

Zatímco trusty vznikají mj. až okamžikem převodu vlastnického práva na vykonavatele, svěřenský fond vzniká již vyčleněním majetku a závazkem správce tento majetek držet a spravovat [31]. „Vznikem svěřenského fondu vzniká oddělené a nezávislé vlastnictví [32]“, nicméně vlastnictví per definitionem značí vztah subjektu a objektu, není tedy pojmově zřejmé, jak může existovat samo o sobě. Vznik svěřenského fondu tedy provází zcela nový koncept zániku vlastnického práva k majetku, který je vyčleněn z vlastnictví zakladatele. Podle nového občanského zákoníku [33] vlastnická práva k majetku svěřenského fondu vykonává vlastním jménem svěřenský správce. Pokud však věc nemá vlastníka (jedná se o věc ničí), není zde podle jazykového výkladu co vykonávat. Teleologickým výkladem lze dospět k závěru, že se bude jednat o výkon quasi vlastnických práv k majetku tvořícího svěřenský fond. Je však otázkou, zda i tato práva požívají ústavněprávní ochranu vlastnického práva [34], neboť poskytnout ústavněprávní dimenzi ochraně quasi vlastnického práva věci ničí znamená překlenout ustálenou praxi Ústavního soudu a Evropského soudu pro lidská práva, která poskytuje ochranu pouze tzv. konstituovanému vlastnickému právu [35].

Nový občanský zákoník neupravuje požadovanou právní formu vyčlenění majetku zakladatele. Podle obecných principů soukromého práva by se tedy měla požadovaná právní forma určit s ohledem na charakter vyčleňovaného majetku [36]. Pokud již byl zaveden koncept věci ničí, není zřejmé, proč se (pokud se jednotlivé věci a práva tvořící svěřenský fond zapisují do evidence vlastnického práva) jako vlastníci zapisuje svěřenský správce s poznámkou „svěřenský správce [37]“, místo toho, aby obdobný záznam byl proveden jako poznámka nebo v jiné části evidence.

Obdobně jako jsou trusty zřizovány ve prospěch určité osoby nebo k určitému účelu (účelové trusty), svěřenský fond se vytváří vyčleněním majetku k veřejně prospěšnému nebo soukromému účelu (k prospěchu určité osoby nebo na její památku) [38].

Zatímco trusty mohou vznikat i velice neformálně, české svěřenské fondy reprezentují formalistický institut s prvky typickými spíše pro regulaci obchodních společností. Např. označení svěřenského fondu musí vyjadřovat jeho účel a obsahovat slova „svěřenský fond [39]“, přestože komplexnost účelu může znamenat praktickou neproveditelnost takovéto požadavku. Z hlediska de lege ferenda lze mít za to, že označení svěřenského fondu by mělo spíše odpovídat obecné úpravě firemního práva [40]. Dále každý svěřenský fond musí mít statut [41] ve formě veřejné listiny [42], zatímco trusty vznikají často zcela neformálně. Obdobně zatímco vykonavatelem trustu může být kdokoli, správcem svěřenského fondu toliko každý svéprávný člověk a právní osoba pouze tehdy, pokud to stanoví zákon. Omezení potenciálního okruhu vykonavatelů v případě trustů je zásadně dáno v případech specifických (kvalifikovaných) trustů, které jsou zejména spjaty s kolektivním investováním.

Oproti obvyklé úpravě trustů nový občanský zákoník vyžaduje, aby, pokud by byl svěřenský správce zároveň zakladatelem nebo obmyšleným svěřenského fondu [43], potom svěřenský fond musí mít dalšího správce, který tuto podmínku nespĺňuje, přičemž jednání takovýchto správců musí být společné. V případě úpravy trustů nic nebrání tomu, aby zakladatel byl zároveň vykonavatelem trustu, neboť konstituováním trustu se jeho vlastnické právo rozštěpuje.

Není-li ve statutu svěřenského fondu určen jiný způsob, potom svěřenského správce jmenuje a odvolává zakladatel[44], nedojde-li k jeho jmenování v přiměřené době, určí jej soud. Zakladateli je tak zachováno postavení quasi zmocnitele, může kdykoli jmenovat správce přes odpor a v rozporu se zájmy obmyšleného, kdežto v případě trustů jsou to zásadně[45] právě oprávnění, kteří určují podmínky další existence trustu, neboť soubor všech oprávněných reprezentuje všechny osoby, které mají právní zájem, resp. ekvitní vlastnické právo k majetkové podstatě trustu.

Osoba, „které má být ze svěřenského fondu plněno[46]“, se nazývá „obmyšlený“. Obmyšleného určuje zakladatel, nebo může být obdobně jako v případě diskrečních trustů[47] určena svěřenským správcem z předem vymezeného okruhu osob. Obmyšleným může být i osoba, která „v den vzniku fondu ještě není“, nebo kterou v tento den nelze určit[48]. Zakladatel je v takovémto případě povinen jmenovat osobu oprávněnou dohlížet na správu svěřenského fondu v zájmu obmyšleného, neučiní-li tak, potom povinnost přechází na správce, nicméně s porušením této povinnosti není spjata žádná právní sankce. Vzhledem k tomu, že obmyšlenému musí vzniknout právo na plnění nejpozději do 100 let od vzniku svěřenského fondu, neexistuje do doby vzniku tohoto práva nikdo, kdo by byl alespoň potenciálním vlastníkem věci, jedná se tedy o věc absolutně ničí. Trusty zásadně[49] vylučují vznik trustu bez oprávněného. Obdobně jako v případě trustů vzniká obmyšlenému právo na plnění ze svěřenského fondu za podmínek určených statutem[50].

Povinnosti správce svěřenského fondu jsou stanoveny v obecné úpravě správy cizího majetku v souvislosti s tzv. plnou správou[51]. Správce je zejména povinen vykonávat správu s péčí řádného hospodáře, zatímco v případě trustů se rozlišuje, zda se jedná o bezúplatnou nebo úplatnou správu (s kterou je zásadně spojena povinnost odborné péče).

Svěřenský fond na rozdíl od trustu vystupuje jako quasi právní subjekt, nabývá práva a povinnosti[52], tím však není vyloučena přímá odpovědnost správce založená jeho protiprávním jednáním.

Zatímco v typické úpravě trustů mají po dobu existence trustu zakladatel i oprávněný zásadně pasivní roli, umožňuje česká úprava širokou možnost, aby obmyšlení schvalovali dispozice s majetkem svěřenského fondu, upravuje dohled obmyšlených, jakož i třetí osoby, je-li to stanoveno ve statutu svěřenského fondu. Některé právní systémy upravují režim dohledu třetí osobou nad trusty, nicméně se nejedná o typický institut soukromoprávních trustů, nýbrž o novodobý implantát vzniklý v souvislosti zejm. s kolektivním investováním. Nový občanský zákoník na rozdíl od trustů ex lege umožňuje výkon dohledu ze strany zakladatele[53] a blanketním ustanovením zakládá toto právo též dalším osobám a orgánu veřejné moci[54]. Česká právní úprava tak stojí po boku zemí s formalizovanou úpravou podléhající veřejnoprávnímu dohledu, která je však v jiných zemích obvykle spjata se specifickou kvalifikovanou správou majetku[55].

Účastní-li se svěřenský správce, zakladatel nebo obmyšlený činů sledujících úmyslné poškození práv zakladatela věřitele nebo poškození svěřenského fondu, jsou zavázáni společně a nerozdílně[56]. Jazykovým výkladem jednak nelze určit, k čemu jsou vyjmenované osoby zavázány, jednak ze samotného termínu „zavázání“ není zřejmé, zda se jedná o přistoupení k závazku, nebo ke vzniku nového závazku v rozsahu škodního jednání, tedy terminologicky o odškodnění. V případě poškození svěřenského fondu, který nemá právní subjektivitu, je nejasné, vůči komu závazek vzniká. Výkladem ad absurdum se tedy jedná o závazek škůdce vůči věci (svěřenskému fondu). Pokud by byli škůdci všichni oprávnění, potom by přes zmenšení majetku svěřenského fondu nebyl nikdo, kdo by byl bez svého souhlasu poškozen; tedy je otázkou, zda by vůbec mohla škoda vzniknout.

Zatímco právní úprava trustů umožňuje oprávněným domáhat se ušlého majetku jak na vykonavatel, tak zásadně též i na třetích osobách, nový občanský zákoník vychází z koncepce neplatnosti úkonů[57] správce svěřenského fondu, což ve svém výsledku může vést oproti trustům k horšímu ekonomickému efektu pro obmyšlené[58].

Prokáže-li osoba právní zájem, je aktivně legitimována navrhnout, aby soud nahradil nemožný nebo nedosažitelný účel svěřenského fondu (obdobně jako je tomu prostřednictvím doktríny cy press u trustů) nebo aby soud změnil statut nebo rozhodl o zrušení svěřenského fondu. Přestože se k těmto změnám může vyjádřit zakladatel, jeho právní nástupce, svěřenský správce, obmyšlený a osoba s právem dohledu nad svěřenským fondem[59], jedná se o silný veřejnoprávní prvek, který zásadně není typický pro trusty.

Vzdá-li se obmyšlený práva na plody a užitky, právo přechází na ostatní obmyšlené, nový občanský zákoník však neupravuje poměr, v jakém toto právo předchází. Lze argumentovat, že se jedná o přírůstek k existujícímu nároku, proto by měl být poměrný a nikoli per capita.

Obdobně jako anglo-saské právo upravuje zákaz „věčné nezczitelnosti[60]“, také nový občanský zákoník limituje maximální dobu od založení svěřenského fondu, po kterou může vzniknout obmyšlenému právo na plnění nebo po kterou může být plněno[61].

Zakladatel svěřenského fondu má jakési spící vlastnictví[62] k majetkové podstatě, protože v případě neexistence oprávněných má zakladatel právo na majetek svěřenského fondu[63]. V případě svěřenského fondu s veřejně prospěšným účelem jsou obdobně, jako je tomu u trustů, majetkové hodnoty tvořící svěřenský fond převedeny pod jiný svěřenský fond, který má účel co nejbližší

zaniklému svěřenskému fondu. Pokud by však statut svěřenského fondu stanovil jinak, použije se postup stanovený ve statutu.

Závěr

Z výše uvedeného je zřejmé, že nový občanský zákoník neupravuje institut trustu, nýbrž institut trustem inspirovaný. Lze argumentovat, že ve snaze zavést trust do českého právního řádu byly zavedeny koncepty, které mu jsou zcela cizí a v zásadních aspektech popírají ustálenou judikaturu i akademickou literaturu.

Přesto však institut trustu nelze zcela opomíjet^[64], neboť se na něj (unit trust), jako „subjekt“ kolektivního investování podle evropské směrnice, aplikuje stejná právní úprava uvádění jednotek na trh, jako na národní subjekty kolektivního investování^[65]. Díky přeshraničnímu působení se tak lze setkat s trusty i v České republice. De lege ferenda lze proto doporučit ohled na existenci unit trustů jako specifického právního institutu^[66].

Tento článek byl se souhlasem autora a Bulletinu Advokacie převzat z Bulletinu Advokacie. Autor se s tímto článkem umístil na 3. místě v kategorii Talent roku soutěže Právník roku 2012.

1. Zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.
2. Viz § 1400 – 1474 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
3. Např. úprava unit trustů nebo off-shore trustů.
4. Např. v publikacích: McGhee, J.: Snell's Equity – Second Cumulative Supplement to the Thirtieth Edition; Sweet&Maxwell; London; 2000, str. 109; Pettit, P. H.: Equity and the Law of Trusts, 9th Ed.; Butterworths – LexisNexis; Croydon; 2001, str. 25; Delany, H.: Equity and the Law of Trust in Ireland, 3rd Ed.; Round Hall, 2003; str. 53. V judikatuře pak např.: Re Marshall's Will Trusts [1945] 1 Ch 217, 219; Green v. Russell [1959] 2 QB 226, 241.
5. Hayton, D. J.: Underhill and Hayton – Law Relating to Trusts and Trustees, 16th Ed.; Butterworths – LexisNexis; 2003, str. 3. Nutno mít na zřeteli, že žádná definice nemůže být komplexní, proto není zcela konzistentní se specifiky některých typů trustů, např. účelových trustů („purpose trusts“). Viz též Pettit, P. H.: Equity and the Law of Trusts, 9th Ed.; Butterworths – LexisNexis; Croydon; 2001, str. 25.
6. The Earl of Oxford (1615) 21 ER 485.
7. Jinými slovy tatáž majetková hodnota může být ve vlastnictví jedné osoby dle právního subsystému common law a právního subsystému ekvinitního práva, aniž by docházelo k vyloučení jednoho vlastnického titulu.
8. Některé druhy trustů mohou vzniknout na základě právní domněnky (domněnečné zpětné trusty – „presumed (implied) resulting trusts“), právní fikce (automatický zpětný trust – „automatic resulting trusts“) nebo i protiprávního jednání (vykonstruované trusty – „constructive trusts“).
9. Nemusí se jednat pouze o vlastnické právo, ale i jiná práva a majetkové hodnoty.
10. Tzv. „settlor“.
11. Tzv. „trustee“. Autor záměrně nepoužívá termín správce, neboť v případě úpravy trustů (zejm. pak unit trustů) by mohlo docházet k nesprávnému zaměňování se správcovskou (manažerskou) společností, zároveň termín správce užívá nový občanský zákoník v souvislosti se správou cizího majetku.
12. Tzv. „beneficiary“. Autor záměrně nepoužívá termín obmyšlený, tak, jak jej upravuje nový občanský zákoník, neboť považuje právní postavení těchto osob za odlišné.
13. Langbein, John. H.: The Contractarian Basis of the Law of Trust, Yale Law Journal, Volume 105, 1995, str. 627 a násl. Zimmermann, Visser; Southern Cross, Civil Law and Common Law in South Africa, Clarendon Press Oxford, 1996, str. 12. Perrin, J.: Le trust à l'épreuve du droit successoral en Suisse, en France et au Luxembourg, Thèse présentée à la Faculté de droit et des sciences criminelles de l'Université de Lausanne, LIBRARIE DROZ SA, 2006, str. 132.
14. de Waal, M. J.: In Search of a Model for the Introduction of the Trust into Civilian Context, 12 Stellenbosch Law Review, 2001, str. 66.
15. Viz § 1448 odst. 1 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.
16. Částečnou „inkorporaci trustů“ lze spatřovat i např. v quebecké úpravě, neboť tímto řešením je předcházeno kolizi s dalšími právními instituty (např. institutem bezdůvodného obohacení nebo škody). Částečnou inkorporaci však dochází k rozmělnění konzistentnosti celého institutu.
17. Čl. 2011 a násl. Code Civil.
18. Dříve i v Jihoafrické republice byl za vlastníka považován vykonavatel.
19. Za předpokladu, že zakladatel, vykonavatel i oprávněný mají své sídlo nebo bydliště v Itálii.
20. Pode dřívější quebecké úpravy byl vlastníkem vykonavatel. Není zcela zřejmé, zda současná právní úprava je ojedinělou modifikací trustu nebo se jedná o nový institut trustem inspirovaný.
21. Autor upozorňuje, že se nemusí jednat pouze o vlastnictví, ale i práva ze závazků.
22. Obdobně jako koncept hereditas iacens.
23. Viz § 1448 odst. 3 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.
24. Viz výše, že se může též jednat o závazek.

25. Viz § 1445 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.
26. Dle nového občanského zákoníku obecně „fundace“ – viz § 303 a násl. zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.
27. Zejména objektivní odpovědnost, např. škoda mající původ ve věci.
28. Viz čl. 11 odst. 3 zák. č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod.
29. V opačném případě by nebylo zřejmé, co je to svěřenský fond, který nemá žádný majetek.
30. Viz § 5 odst. 1 zák. č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, nově pak „závod“, viz zák. č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích).
31. Viz § 1448 odst. 1 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.
32. Viz § 1448 odst. 2 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.
33. Viz § 1448 odst. 3 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.
34. Viz čl. 11 zák. č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod.
35. Bude-li svěřenský fond založen za konkrétním účelem, potom legitimní očekávání lze těžko dovodit u osob, které budou mít na základě diskrečního práva správce svěřenského fondu pouze potenciální možnost získat jakékoli plnění.
36. V opačném případě by např. vyčleňování nemovitostí mohlo mít konsensuální charakter.
37. Viz § 1456 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Obdobně je tomu např. ve francouzské úpravě.
38. Viz § 1449 odst. 1 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.
39. Viz § 1450 odst. 2 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.
40. Zejména by označení fondu mělo být nezaměnitelné, pravdivé, přiměřené, jasné, jednotné a nebyť klamavé.
41. Obsahem statutu je mimo jiné to, co v právní úpravě trustů reprezentuje tzv. určitosti, neboli formální náležitosti založení trustu. Statut musí obsahovat označení svěřenského fondu, označení majetku, který tvoří svěřenský fond při jeho vzniku, vymezení účelu svěřenského fondu, podmínky pro plnění ze svěřenského fondu, údaj o době trvání svěřenského fondu; není-li uvedena, platí, že fond byl zřízen na dobu neurčitou, a má-li být ze svěřenského fondu plněno určité osobě jako obmyšlenému, určení této osoby, nebo způsobu, jak bude obmyšlený určen.
42. Viz § 1452 odst. 3 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.
43. Viz § 1454 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.
44. Viz § 1455 odst. 1 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.
45. Zejména v situacích, na které zřizovatelský akt trustu nepamatoval.
46. Viz § 1448 odst. 3 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.
47. „Discretionary trusts“.
48. Viz § 1464 odst. 1 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.
49. S výjimkou např. účelových (purpose) trustů.
50. Viz § 1459 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.
51. Viz § 1456 ve spojení s § 1409 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.
52. Viz § 1419 odst. 1 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.
53. Z hlediska definice trustu je tak sporné, zda se zakladatel zcela zbavil svého vlastnického práva. Obdobně je tomu ve francouzské úpravě, jedná se však o kvalifikovanou správu majetku.
54. V případě trustů je veřejnoprávní ingerence umožněna výjimečně, např. v případě dobročinných trustů („charitative trusts“) nebo unit trustů.
55. Např. podle francouzské úpravy se jedná o kvalifikovanou správu majetku, neboť vykonavatelé mohou být pouze finanční instituce, investiční společnosti, pojišťovny a advokáti.
56. Viz § 1467 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.
57. Obdobně též např. francouzská úprava, oproti tomu dle lichtenštejnské úpravy má oprávněný přímo právo domáhat se vydání věci, obdobně je tomu pak ve skotské úpravě v případě porušení povinností vykonavatele, ačkoli má jinak oprávněný pouze obligační nároky vůči vykonavatelé.
58. Např. v případě dosažení takového prospěchu, který by nemohl být vydán dle principů bezdůvodného obohacení.
59. Viz § 1469–1470 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.
60. Rule against perpetuities.
61. Viz § 1460 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník – 100 let. Občanský zákoník hovoří o zániku práva na plody a užitky, autor se proto domnívá, že nezaniká právo na majetkovou podstatu.
62. V případě trustů se jedná o tzv. reziduální vlastnictví zakladatele.
63. Viz § 1471 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.
64. Houfek. I.: Trusty a společnosti s variabilním kapitálem, Ediční středisko PF UK, Praha 2012.
65. Čl. 1 odst. 6 směrnice Evropského Parlamentu a Rady z 13. července 2009 č. 2009/65/ES, o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP).
66. 1985 Hague Convention on the Law Applicable to Trusts and on their recognition – preambule (“...unique legal institution.”).

Autor: Ivan Houfek

Zatím žádné diskuzní příspěvky